

Værdier vil sige det Samme, som at vi i 17 Aar have forringet vore Værdier med $\frac{1}{6}$ af Alt, hvad Staten eier, Løst og Fast, Penge og Penges Værdi, Eiendomme af enhver Art. Jeg skal nu ikke følge denne Tænte videre, men hvis man vil gjøre det i en større Udstrækning, ville vi nok komme til, at der i Løbet af 2 Menneskealderne egentlig ikke længere vil existere Værdier i Danmark, vi ere da i finantsfiel Henseende komne ind paa det, som man i de sidste Aar med et bevinget Ord kalder „det tomme Rum“. Disse Udfigter ere ikke opmuntrende for Statens Borgere heri Landet, og i denne Forbindelse tror jeg nok, der kunde være Grund til at se hen til, hvorledes Statens Husholdning samtidig er bleven forvaltet. Jeg skal ikke komme ind paa særlige politiske Betragtninger, ved den Side af Sagen skal jeg ikke opholde mig, men jeg skal derimod med Hensyn til Statens Forbrug i disse sidste 4 Aar siden 1885 udtale, at der er forbrugt til hvad jeg vil betegne med Ordet: den militære Luxus, 23—24 Mill. Kr., og hvis man vil blive ved paa samme Maade indtil det Aar, som jeg standse ved, nemlig 1892, hvad vi jo have Løfte om, vil der altsaa være forbrugt af Statskassens Midler til det samme Maal, den samme Luxus, Værdier til et Beløb af henved 50 Mill. Kr. Naar man altsaa paa den ene Side betragter Statskassens Forbrug til den militære Luxus af et Beløb paa 50 Mill. Kr. og paa den anden Side Statsborgernes Tilbagegang i økonomisk Henseende i de 17 Aar, ville vi komme til en Nedgang i det Hele af omtrent 1 Milliard. Jeg tror nok, at der for os, der ønske nogen Forandring i disse Forhold, kunde være Anledning til at fremdrage nogle Betragtninger i saa Henseende. Jeg skal ikke negte, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Scharling) muligens kan have nogen Ret i den Betragtning, at den Fremgang, der i økonomisk Henseende er kommen Landbruget o. s. v. til Gode paa Grund af de Beløb, der paa forskjellige Poster tidligere ere blevne voterede det, i de senere Aar forholdsvis har kunnet staa ved Siden af den Forøgelse, der er kommen paa det militære Omraade, men dermed er det ingenlunde sagt, at den paa det militære Omraade er givet med samme Berettigelse, som paa de andre Omraader, dertil maatte i alt Fald kræves en anden Betingelse, nemlig den, at vi oprindelig, da vi begyndte paa denne Berøgning, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds gif ud fra, allerede vare ligesaa daarlig stillede paa det militære Omraade, som vi vare paa det økonomiske Omraade.

Hvis det Ombendte viste sig at være Tilfældet, at vi allerede paa det militære Omraade havde tilfredsstillt omtrent alle mulige almindelig fornuftige Fordringer, vilde den øvrige Opstilling ikke mere holde Stik. Men muligvis har det ærede Medlem ikke lagt Mærke til, at den økonomiske Tilbagegang for Statsborgerne har været saa stor, thi hvis han havde taget Hensyn dertil, vilde hans Betragtninger selvfølgelig ogsaa have rettet sig noget derefter, og han vilde have taget Hensyn dertil i sin Opstilling. Jeg tror, at der kunde være nogen Anledning til at opstille en Udfigt til, hvorledes vi kunde arbejde os hen til at komme noget bort fra denne økonomiske Misere, denne Tilbagegang, som jeg har tilladt mig at skildre for Dem. Fra mit Stæde tror jeg at finde en Forpligtelse til, saavidt jeg, formaar det, at anvise et enkelt Middel, som vi kunde anvende til at arbejde os noget ind i bedre økonomiske Forhold. Jeg tror egentlig, at det kunde være heldigt, om man en Gang imellem søgte at lære lidt af de Smaa. Hvad vilde f. Ex. en Bondemand gjøre, i det Dieblik han den 31. December havde opgjort sit Regnskab og saae, at han i det forløbne Aar var gaaet omtrent 35 pCt. tilbage? Han vilde simpelthen tage to Beslutninger, den ene den at lade al Luxus forsvinde, og den anden den, at søge at indføre en bedre Driftsmaade. Nu vil sandsynligvis en Bondemands Luxus ikke kunne veie meget, men jeg vil dog sige, at for Statskassens Bedkommende kan Billedet maaffe nogenlunde passe, thi uagtet vi ere forpligtede til at bortkaste al Luxus, vil man dog indse, at Beparelsen af disse Millioner, som ere udgivne dertil, ikke vil være tilstrækkelig til at indføre Balance for Staten i Almindelighed, hvor der er Tale om 50—60 Mill. Kr. aarlig. Men vi ville altsaa paa dette Omraade gjøre heldigt i at kunne lære noget af den lille Bondemand, saaledes at vi ligesom han kunne tage Beslutning om at indføre en bedre Drift. Det mener jeg, man bør gjøre; dog her er ikke Tid til paa nogen udsørlig Maade at fremstille dette, men maaffe det høitærede Finantsudvalg — de Herrer, der skulle være Medlemmer af det, vide det vistnok — vil tage Hensyn til mine Bemærkninger. Jeg tror, der er to Ting, som kunne bidrage noget til at forbedre de økonomiske Aar i en ikke ringe Grad, nemlig Produktionen af Røgsukker og Fabricationen af Brændevin. Hvad Produktionen af Røgsukker angaar, da ville de Herrer formodentlig have lagt Mærke til, at Forbruget af Sukker her i Landet er meget stort — det er et sødt lille Folk det danske Folk — og De